

Den kommunala låneskulden 2019

KOMMUNINVEST

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Fortsatta ökning av investeringar och låneskuld	3	Fördjupningsavsnitt 1:	
Kommunsektorns ekonomi	4	Utveckling i balans	15
Kommunsektorns investeringar	5	Fördjupningsavsnitt 2:	
Riket	5	Grön finansiering av kommunala investeringar	18
Investeringarnas fördelning	5	Fördjupningsavsnitt 3:	
Investeringar per kommungrupp, region och län	6	Kommunsektorns skuldförvaltning	20
investeringar per kommun	8	Appendix 1:	
Kommunsektorns Låneskuld	10	SKL:s kommungruppsindelning	21
Riket	10		
Låneskuld per kommungrupp, region och län	11		
Låneskuld per kommun	12		
Kommunsektorns finansiering	14		

Om Kommuninvests rapportserie

I rapportserien Den kommunala låneskulden följer Kommuninvest upp utvecklingen av kommunsektorns investeringar och skuldsättning. Rapporten är unik eftersom både investeringar och låneskuld analyseras utifrån ett koncernperspektiv. Det innebär att även verksamheter som bedrivs i kommunala företag och kommunalförbund inkluderas i rapportunderlaget. I rapporten används fortsatt kommunala företag som ett gemensamt begrepp för de aktiebolag och andra organisationer i vilka en kommun eller region utövar ett bestämmande eller väsentligt inflytande. Koncernperspektivet är viktigt för att få en rättvisande helhetsbild av en kommuns eller regions ekonomiska och finansiella ställning, eftersom:

- en allt större del av den kommunala verksamheten överförs till kommunala företag. Till

exempel har allt fler kommuner fört över sina service- och verksamhetslokaler till dotterbolag under de senaste åren.

- kommunsektorns företag svarar för drygt hälften av sektorns investeringar men för huvuddelen av den externa låneskulden.

Dataunderlagen i denna rapport bygger på uppgifter som hämtats från kommunernas och regionernas egna årsredovisningar. Redovisningen släpar efter ett år i den bemärkelsen att till exempel 2019 års utgåva avser 2018 års data. Uppgifter om investeringsnivåer och låneskuld för alla kommuner och regioner finns tillgängliga för åren 2010–2018 på Kommuninvests hemsida, under fliken Den kommunala låneskulden 2019.

Frågor på rapportinnehållet kan ställas till:

Emelie Värja
Forskningsansvarig Kommuninvest
Tel: 0730 78 06 35
E-post: Emelie.varja@kommuninvest.se

Fortsatta ökning av investeringar och låneskuld

Kommunsektorns låneskuld ökade med 52 miljarder kronor under 2018. Detta har föranletts av ökade investeringar samtidigt som resultaten har försämrats, vilket ska ses i ljuset av de senaste årens starka resultat för sektorn. År 2018 föll dock resultaten tillbaka till en nivå som motsvarar genomsnittet för perioden 2010–2018. Ett 70-tal kommuner redovisade negativa resultat och prognoserna för 2019 indikerar att resultatförsämringen kommer att fortsätta.

Ett fortsatt ökat demografiskt tryck som medför ökade kostnader, tillsammans med lägre tillväxt i skatteunderlaget innebär svårigheter för kommunerna att upprätthålla resultat motsvarande de senaste årens nivåer. Detta i kombination med ökade investeringar till följd av faktorer som demografi, urbanisering och renoveringsbehov i det befintliga fastighetsbeståndet innebär sannolikt en kommande period med lägre självfinansieringsgrad.

En ökad investeringsnivå innebär ofta ökade driftskostnader som måste täckas av kommuner och regioner genom ökade intäkter. Delvis beror förmågan att finansiera ökade investeringar på hur stor andel av befolkningen som är i arbetsför ålder. När andelen i den arbetsföra befolkningen minskar blir det både

brist på arbetskraft, ökade kostnader och minskad tillväxt i skatteunderlaget. Alla prognoser pekar på att kostnaderna inte kan tillåtas öka i takt med demografin. När resultatet viker krävs högre lånefinansiering för att klara de ökande investeringarna.

Prognosen för de kommande åren visar på en fortsatt ökad låneskuld som en konsekvens av svagare resultat i kombination med en hög investeringsnivå. En stor andel av investeringarna är nödvändiga för att kommuner och regioner ska kunna erbjuda sina invånare de välfärdstjänster de efterfrågar och har rätt till. Prioriteringarna mellan olika investeringar kommer dock att bli allt mer väsentliga för att kunna upprätthålla en ekonomi i balans.

Trots en avtagande självfinansieringsgrad i sektorn så är nivån över 50 procent på koncernnivå. Samtidigt genomförs ungefär hälften av investeringarna i kommunala företag som står för merparten av sektorns externa låneskuld, vilket innebär att självfinansieringsgraden för den skattefinansierade verksamheten snarare är högre. Vår bedömning är att sektorn klarar av en period med lägre självfinansieringsgrad och ökad låneskuld, så länge intäkterna är tillräckliga för att täcka driftskostnaderna.

Örebro i september 2019

Tomas Werngren
VD Kommuninvest

Emelie Värja
Forskningsansvarig Kommuninvest

Kommunsektorns ekonomi

Tillväxten i den svenska ekonomin var starkare än förväntat under 2018. BNP ökade med 2,3 procent, framför allt till följd av en stark exporttillväxt under det fjärde kvartalet. Trots den starka tillväxten så blev resultaten för Sveriges kommuner betydligt lägre 2018 i jämförelse med 2017. Resultatet på koncernnivå minskade med 25 procent och uppgick till 27,5 mdkr i jämförelse med 36,5 mdkr år 2017. För regionerna minskade resultatet på koncernnivå med 73 procent, från 3,9 mdkr 2017 till 1,1 mdkr 2018. Av kommunkoncernerna så var det 45 stycken som redovisade ett negativt resultat 2018 i jämförelse med 22 kommunkoncerner 2017. Av regionkoncernerna uppvisade sju stycken negativa resultat i jämförelse med tre 2017. Resultatförsämringen visar på att det blir allt svårare för kommuner och regioner att klara av det demografiska trycket.

Tidigare har en ökad tillväxt i skatteunderlaget tillsammans med reavinster och extra statsbidrag gett kommunerna resurser att klara av de demografiska förändringarna. Vissa större kommuner har också haft stora exploateringsintäkter. Kommunsektorn står nu inför en svårare ekonomisk period. En viktig orsak är att tillväxten i skatteunderlaget

beräknas minska, främst på grund av att antal arbetade timmar förväntas minska år 2020 och år 2021. Samtidigt fortsätter det demografiska trycket att öka, där andelen äldre och yngre ökar snabbare än befolkningen i arbetsför ålder. Detta resulterar i en ökad efterfrågan på välfärdstjänster, vilket i sin tur leder till ökade kostnader. I Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) ekonomirapport redovisas kostnadsberäkningar med antagandet att kostnaderna följer de demografiska förändringarna; beräkningarna visar på att det kommer att saknas 35 miljarder kronor år 2022, trots att SKL valt att räkna med skattehöjningar på i genomsnitt 13 öre och ett resultatmål på 1 procent av skatter och generella statsbidrag.

Prognoser eller kalkyler med denna typ av antaganden om oförändrad kostnadsnivå brukar inte överensstämma med verkligheten. Anledningen till detta är att kommuner och regioner i svåra ekonomiska situationer tycks ha en förmåga att hitta nya och kreativa lösningar. Dessa framskrivningar fyller ändå en funktion, då blicken lyfts från årets budgetarbete och en samsyn kan skapas när resurserna är knappa.

Kommunsektorns investeringar

Riket

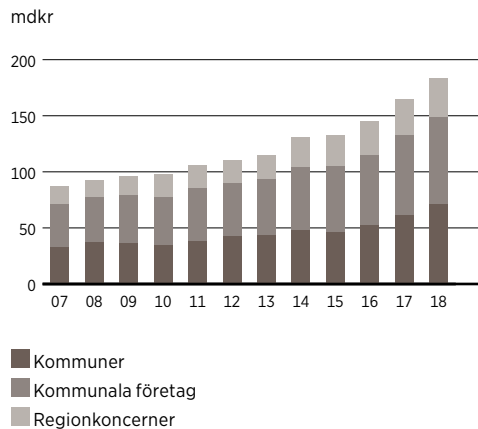
Kommuner och regioner har ett omfattande välfärdsuppdrag, med ansvar för bland annat förskola, skola, vård, omsorg och kollektivtrafik (se Tabell 1). Därutöver äger kommunerna och regionerna drygt 1 800 företag som bedriver verksamhet inom bland annat bostads-, fastighets- och energiförsörjning, kollektivtrafik, kultur, utbildning och turism.

En stark befolkningstillväxt och urbanisering tillsammans med omfattande renoveringsbehov av de bostäder och fastigheter som byggdes under åren 1965–75 fortsätter att pressa upp investeringsvolymerna i kommunsektorn. Den demografiska utvecklingen med fler äldre och yngre leder också till en ökad efterfrågan på välfärdstjänster såsom vård, skola och omsorg, vilket i sin tur medför ökade investeringsbehov i framför allt verksamhetsfastigheter.

Under 2018 ökade de sammanlagda bruttoinvesteringarna i materiella anläggningstillgångar med 11 procent och uppgick till 183,7 mdkr. Tillväxttakten minskade från 2017 då investeringarna ökade med 14 procent, men överstiger den genomsnittliga ökningstakten under perioden 2010–2018 på 8 procent.

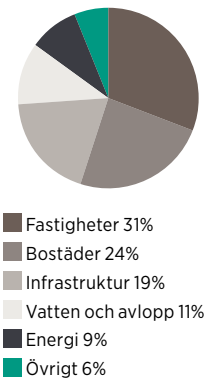
Av sektorns totala investeringar stod kommunkoncernerna för 149,4 mdkr och regionskoncernerna för 34,3 mdkr, en ökning med 12 respektive 8 procent. Kommunkoncernernas

Figur 1: Investeringsvolym 2007–2018²

Källa: Kommuninvest

Figur 2: Fördelning av investeringar i kommunkoncerner

Källa: Kommuninvest

investeringar fördelades i sin tur på kommunerna med 71,3 mdkr och de kommunala företagen med 78,2 mdkr, vilket motsvarar en ökning med 17 respektive 8 procent.

Investeringarnas fördelning

Kommuner

Över tid har fördelningen av investeringar i olika tillgångar varit relativt konstant. Av kommunkoncernernas investeringar 2018 avsåg 55 (56) procent bostads- och verksamhetsfastigheter¹. Bostadsinvesteringar inkluderar både renoveringar och långtidsunder-

Tabell 1: Kommunernas och regionernas uppgifter

Kommunerna		Gemensam	Regionerna	
Obligatorisk	Frivillig	Obligatorisk	Obligatorisk	Frivillig
Social verksamhet	Fritid och kultur	Kollektivtrafik	Hälso- och sjukvård	Kultur
Skolverksamhet	Teknisk service		Tandvård ⁴	Utbildning
Plan- och byggfrågor	Energiförsörjning		Regionalt	Turism
Miljö- och hälsoskydd	Näringslivsutveckling		utvecklingsansvar	
Renhållning och avfall	Byggande av bostäder			
Vatten och avlopp				
Räddningstjänst				
Biblioteksverksamhet ³				
Krisberedskap				
Bostadsförsörjning				

Källa: Den svenska kommunsektorns kreditvärdighet, utgiven av Kommuninvest och SKL, uppdaterad.

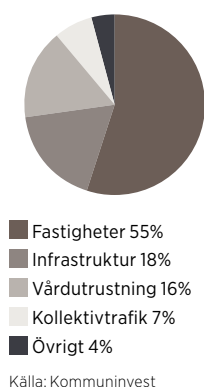
1) Andelen för 2017 anges inom parentes.

2) På grund av förändrade avskrivningsregler är 2014–2018 års utfall inte fullt ut jämförbara med tidigare års utfall.

3) Ett folkbibliotek i varje kommun.

4) Tandvård för barn och unga upp till 22 års ålder.

Figur 3: **Fördelning av investeringar i regionkoncerner**

håll av befintligt bestånd samt nyproduktion, medan investeringar i fastigheter huvudsakligen består av service- och verksamhetslokaler, såsom äldreboenden, förskolor och skolor samt idrotts- och badanläggningar. En del kommuner engagerar sig även i kommersiella fastigheter, till exempel parkeringshus och industrilokaler. Infrastrukturinvesteringar i gator, vägar, parker, VA-anläggningar, hamnar och flygplatser utgjorde 30 (30) procent av de samlade investeringarna medan investeringarna i fjärrvärme- och elproduktion samt bredband i de kommunalt ägda energiföretagen stod för 9 (9) procent. Posten övrigt innehåller huvudsakligen investeringar i maskiner och inventarier, bland annat fordon.

Regioner

Investeringsutvecklingen i landets regioner har under lång tid drivits av vad som sker i Region Stockholm. Under 2018 minskade emellertid Region Stockholms investeringar med över en femtedel och utgör nu 35 procent av regionkoncernernas totala investeringar, i jämförelse med 48 procent 2017. Den högsta ökningstakten i absoluta tal finns istället i de två andra storstadsregionerna, Västra Götalandsregionen och Region Skåne.

Även om det skett en del förändringar i investeringsnivå i de olika regionerna så är fördelningen av investeringarna relativt konstant. Över hälften, 55 (52) procent, av investeringarna avser fastigheter, framför allt ny- och ombyggnationer av sjukhusfastigheter. Investeringar i infrastruktur och kollektivtrafik står sammanlagt för 25 (28) procent av investeringsvolymen och är fortsatt i hög utsträckning koncentrerade till Region Stockholm. Ny vårdutrustning utgjorde 16 (16) procent av investeringsvolymen, medan resterande 4 (3) procent fördelades på investeringar i övriga inventarier och IT-system.

Investeringar per kommungrupp, region och län

Kommungrupper

I jämförelser mellan olika typer av kommuner använder Kommuninvest den kommungruppsindelning som utvecklats av SKL. Indelningen grundas primärt på tätortskarakteristika och uppdaterades senast 2017 (för mer information om indelningen se Appendix 1). Varje kommun har dock sin egen unika uppsättning av geografiska, demografiska, politiska och ekonomiska förutsättningar och det kan därför vara vanskligt att dra för långtgående och generella slutsatser om utvecklingen för enskilda kommuner med utgångspunkt från utvecklingen på kommungruppsnivå. Spridningen mellan kommunerna inom en och samma kommungrupp är ofta större än mellan kommungrupperna.

Kommunkoncernernas genomsnittliga investeringsnivå uppgick till 14 600 kr per invånare 2018, vilket kan jämföras med 13 200 kr per invånare 2017. Det finns stora skillnader mellan kommungrupperna. Befolkningmässigt stora kommuner med relativt stora företagskoncerner och hög befolkningstillväxt har generellt sett högre investeringsnivåer än övriga kommuner

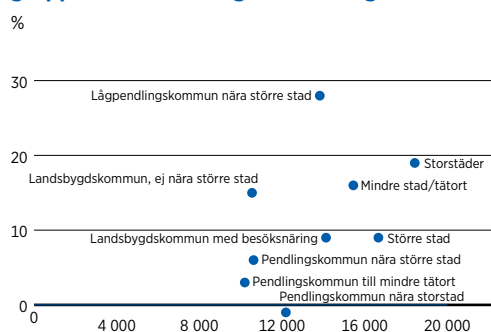
i landet. *Figur 4* visar också att kommungrupperna ”Storstäder” och ”Större stad” hade en högre genomsnittlig investeringsnivå per invånare än övriga kommungrupper, 18 400 respektive 16 700 kr per invånare. Den lägsta investeringsnivån med 10 200 kr per invånare hade kommungruppen ”Pendlingskommun till mindre tätort”. Den högsta ökningstakten hade kommungruppen ”Lågpendlingskommun nära större stad”, där investeringarna ökade med 28 procent från 10 800 till 13 800 kronor per invånare.

Investeringsnivån per invånare ökade med 11 procent för riket som helhet. Samtliga kommungrupper utom ”Pendlingskommun nära storstad” uppvisade en positiv investeringstillväxt.

Regioner

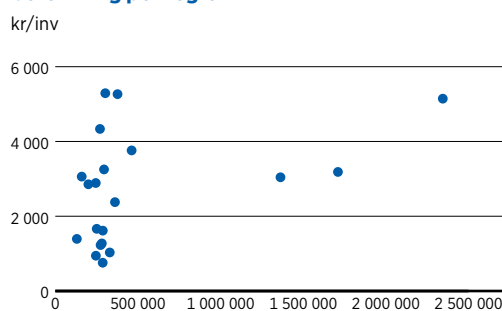
Regionernas genomsnittliga investeringsnivå uppgick till 3 400 kr per invånare 2018, vilket kan jämföras med 3 200 kr per invånare 2017. Region Örebro län och Region Uppsala uppvisade de högsta investeringsnivåerna 2018 med 5 300 kronor per invånare. De höga investeringsnivåerna i dessa två regioner beror främst på om- och tillbyggnader av vårdfastigheter vid respektive universitetssjukhus. Region Stockholm som under den senaste tioårsperioden uppvisat de högsta investeringsnivåerna hade en investeringsnivå på 5 100 kr per invånare 2018, en minskning med 22 procent. Lägst investeringsnivå hade Region Gävleborg med 800 kr per invånare.

Figur 4: Investeringar per invånare och kommungrupp samt investeringarnas ökningstakt

Källa: Kommuninvest

Figur 5: Investeringar per invånare och befolkning per region

Källa: Kommuninvest

Län
Uppsala län uppvisade den högsta genomsnittliga investeringsnivån under 2018, med närmare 22 000 kr per invånare (se Tabell 2). Orsaken till utvecklingen förklaras främst av Uppsalas och Enköpings investeringstillväxt i kombination med att Region Stockholm och flera kommuner i Stockholms län minskade sina investeringar. Exkluderas regionernas investeringar är det kommunerna i Norrbottens län som uppvisar de högsta investeringsnivåerna, vilket till stor del förklaras av de stadsomvandlingar som äger rum i Gällivare och Kiruna. Lägst var investerings-

nivåerna i Västernorrlands och Värmlands län, med en genomsnittlig investeringsnivå på 11 200 respektive 12 300 kr per invånare.

Störst investeringsökning 2018 återfanns i Kalmar län och på Gotland. I Kalmar län är det främst Kalmar som bidragit till den höga ökningstakten. I två län, Kronoberg och Västernorrland, har investeringarna minskat.

Investeringar per kommun

Kommunkoncerner med de högsta investeringsnivåerna 2018

Det är landets befolkningsmässigt största kommuner som återfinns i Tabell 3.

Tabell 2: Investeringar per län 2018 och förändring jämfört med 2017

Län	Investeringar per invånare	Investeringar per invånare (exkl region)	Investeringar i mnkr	Investeringar i mnkr (exkl region)	Förändring sedan 2017	Förändring sedan 2017 (exkl region)
Uppsala	21 948	16 679	8 260	6 277	19%	20%
Stockholm	20 806	15 658	48 773	36 705	4%	16%
Västerbotten	20 432	16 094	5 520	4 348	4%	3%
Örebro	20 242	14 949	6 118	4 518	20%	8%
Norrbotten	20 118	18 453	5 039	4 622	24%	22%
Västra Götaland	18 620	15 433	31 836	26 387	10%	5%
Riket	17 978	14 606	183 714	149 426	11%	12%
Östergötland	17 805	14 042	8 219	6 482	11%	11%
Halland	17 663	16 630	5 817	5 477	23%	25%
Västmanland	17 521	16 291	4 799	4 463	21%	24%
Skåne	16 629	13 584	22 651	18 504	16%	11%
Kalmar	16 501	13 610	4 037	3 330	33%	25%
Gotland	16 388	16 388	971	971	45%	45%
Södermanland	15 703	12 449	4 627	3 669	9%	5%
Jönköping	15 485	13 106	5 587	4 729	14%	15%
Dalarna	15 419	13 804	4 428	3 964	20%	20%
Jämtland	15 287	13 891	1 992	1 810	27%	23%
Kronoberg	13 815	10 959	2 762	2 191	-1%	-12%
Gävleborg	13 783	13 025	3 949	3 732	1%	0%
Blekinge	13 199	10 137	2 108	1 619	17%	3%
Värmland	12 294	11 019	3 460	3 102	17%	21%
Västernorrland	11 240	10 295	2 759	2 527	-2%	0%

Källa: Kommuninvest

Investeringsvolymerna i absoluta tal följer, med några få undantag, kommunernas befolkningsstorlek. De fyra kommunerna med högst investeringsvolym är oförändrade sedan föregående år och endast en kommun faller ur tabellen och en tillkommer, Helsingborg respektive Lund. Av kommunerna i tabellen hade Borås högst investeringsnivå per invånare med 26 700 kr medan Malmö hade lägst investeringsnivå per invånare med 13 700 kr.

Tabell 4 som visar de kommuner som hade högst investeringsnivå per invånare förändras mycket från år till år. Det beror ofta på att en enskild större investering, som ibland genom-

förs under ett eller två kalenderår, får ett stort genomslag i en mindre eller medelstor kommun, vilket också framgår av variationen av investeringsnivån i miljoner kronor.

Gällivare och Kiruna återfinns högst upp i tabellen över kommuner med högst investeringar per invånare 2018. Båda kommunerna genomgår just nu stadsomvandlingar på grund av expansion av gruvbrytning. Skellefteå är den enda större kommunen som återfunnits i tabellen sedan 2014, delvis till följd av stora investeringar i energibolaget.

Tabell 3: **Investeringsvolym och investeringsnivå per invånare**

Kommun	Investeringsvolym i mnkr 2018	Investeringsnivå per invånare 2018	Investeringsvolym i mnkr 2017	Investeringsnivå per invånare 2017
Stockholm	19 608	20 379	16 080	16 930
Göteborg	10 250	17 924	8 541	15 143
Malmö	4 655	13 719	4 075	12 214
Uppsala	3 851	17 103	3 370	15 324
Västerås	3 167	20 825	2 407	16 032
Borås	2 999	26 734	2 419	21 788
Linköping	2 831	17 580	2 406	15 178
Örebro	2 590	16 889	2 768	18 420
Lund	2 403	19 545	1 907	15 725
Norrköping	2 090	14 752	2 225	15 788

Källa: Kommuninvest

Tabell 4: **Kommuner med högst investeringsnivå per invånare 2018**

Kommun	Investeringsnivå per invånare 2018	Kommentar
Gällivare	43 864	Stadsomvandlingen
Kiruna	33 142	Stadsomvandlingen
Boden	32 368	Bostads- och verksamhetsfastigheter, kraftvärmeverk och infrastruktur
Skellefteå	28 096	Elproduktion, VA och verksamhetsfastigheter
Lindesberg	26 753	Bostads- och verksamhetsfastigheter
Borås	26 734	Bostads- och verksamhetsfastigheter, kraftvärmeverk och VA
Trollhättan	25 490	Bostads- och verksamhetsfastigheter och VA
Hallsberg	23 756	Bostads- och verksamhetsfastigheter och VA
Enköping	23 482	Bostads- och verksamhetsfastigheter och VA
Härjedalen	22 792	Bostadsfastigheter, VA och energiproduktion

Källa: Kommuninvest

Kommunsektorns låneskuld

Riket

Vid utgången av 2018 uppgick sektorns totala låneskuld till 656 mdkr, en ökning med 52 mdkr eller 8,6 procent jämfört med året innan. Den genomsnittliga låneskulden per invånare uppgick 2018 till 64 166 kr per invånare, 4 443 kr mer än 2017. Låneskuldens andel av BNP ökade med 0,5 procentenheter och uppgick 2018 till 13,7 procent.

Tabell 5: Kommunsektorns låneskuld

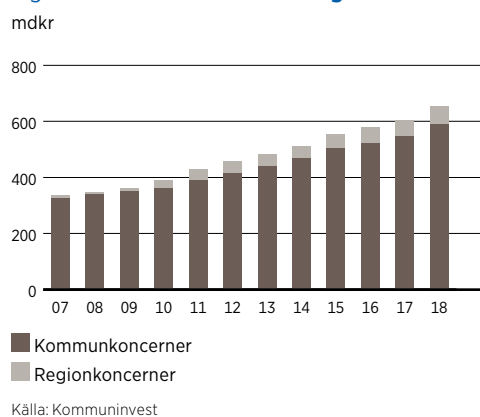
	2018	2017	2016
Låneskuld i mdkr	656	604	577
Procentuell ökning	8,6%	4,7%	3,9%
Kommunkoncerner	590	548	523
Regionkoncerner	66	56	55
Låneskuld per invånare i kr	64 166	59 723	57 782
Andel av BNP	13,7%	13,2%	13,2%

Källa: Kommuninvest

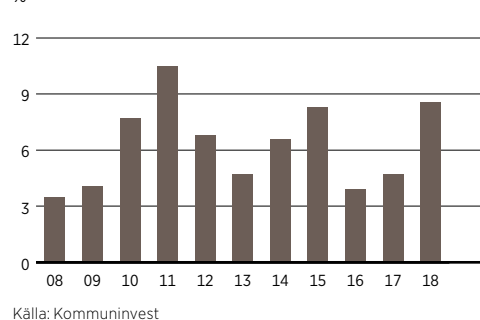
Av landets 290 kommuner minskade 94 kommuner sin låneskuld med sammanlagt 6 mdkr, två kommuner hade oförändrad skuld och 194 kommuner ökade sin låneskuld med sammanlagt 48 mdkr. Motsvarande siffror för regionerna är att två regioner minskade sin låneskuld med sammanlagt 134 mnkr och tio regioner ökade sin låneskuld med sammanlagt 10 mdkr. Resterande åtta regioner hade oförändrad låneskuld. Under 2017 var förhållandena motsatta, tre regioner hade ökat sin låneskuld och nio hade minskat sin låneskuld.

Under 00-talet ökade kommunsektorns låneskuld långsammare eller i ungefär samma takt som nominell BNP, vilket innebar att skuldens andel av BNP sjönk under vissa år i mitten av 00-talet. Under innevarande decennium har ökningstakten tilltagit. Sedan 2010 har låneskulden i absoluta tal ökat med drygt 250 mdkr, vilket motsvarar en årlig ökningstakt på i genomsnitt 6,9 procent. Det är framför allt landets storstäder och universitets- och högskoleorter som har drivit på skuldutvecklingen i kommunsektorn.

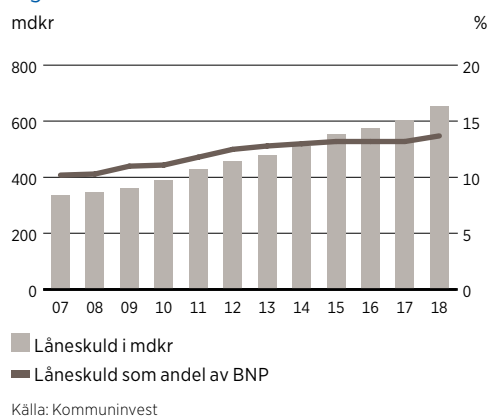
Figur 6: Låneskuldens utveckling 2007-2018

Figur 7: Låneskuldens ökningstakt 2008-2018

Figur 8: Låneskuldens andel av BNP 2007-2018

Som andel av BNP har låneskulden varierat inom ett relativt begränsat intervall. Låneskulden uppgick år 2008 till 10,5 procent av BNP men har 2018 ökat till 13,7 procent av BNP, den högsta nivån under den studerade tidsperioden. Som en jämförelse uppgick hushållens skulder och statsskulden till 84 respektive 26 procent av BNP 2018¹.

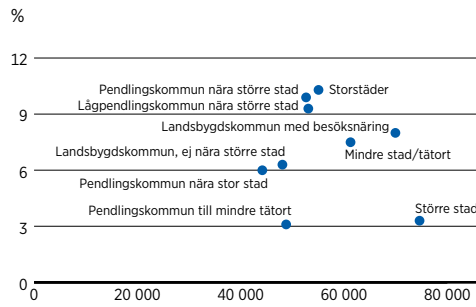
Låneskuld per kommungrupp, region och län
Kommungrupper

Figur 9 visar en relativt stor spridning av den genomsnittliga låneskulden per invånare mellan kommungrupperna. Kommungruppen ”Större stad” har en betydligt högre genomsnittlig låneskuld än övriga kommungrupper, 74 600 kr per invånare, men har under 2018 haft en lägre ökningstakt än genomsnittet. Gruppen storstäder har under 2018 en ökningstakt på över 10 procent och låneskulden ökade under året till 55 100 kr per invånare.

Regioner

Regionernas låneskuld på 66,3 mdkr fördelas ojämnt mellan landets 20 regioner². Region

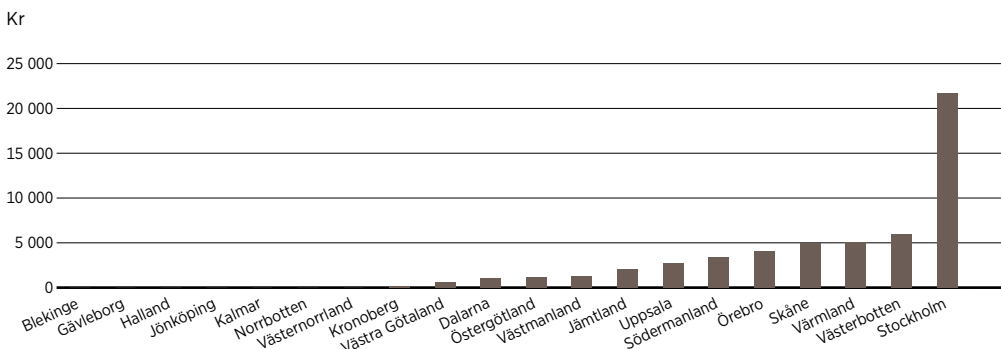
Figur 9: Låneskuld per invånare och kommungrupp samt skuldens ökningstakt

Källa: Kommuninvest

Stockholms låneskuld uppgick till 50,8 mdkr, motsvarande 77 procent av regionernas låneskuld, vilket är en minskning från 2017 då motsvarande andel var 82 procent. Av Figur 10 framgår att Region Stockholm även hade den högsta låneskulden per invånare med 21 700 kr, följt av Region Västerbotten med 5 900 kr per invånare och Region Värmland med 5 000 kr per invånare. Sju regioner hade ingen låneskuld, vilket kan jämföras med tio regioner 2017.

Figur 10: Låneskuld per invånare och region

Källa: Kommuninvest

1) Källa: SCB
2) Region Gotland ingår inte i sammanställningen för regioner.

Län

På länsnivå har Örebro län fortsatt den högsta genomsnittliga låneskulden per invånare, 91 100 kr (se Tabell 6). Höga investeringsvolymer i framför allt Örebro och angränsande kommuner under de senaste åren har bidragit till en växande låneskuld i länet. Lägst låneskuld, 49 500 kr per invånare, hade Hallands län, trots hög investeringstillväxt under året. Exklusive regioner hade Stockholms län lägst låneskuld, 45 100 kr per invånare. Flera av pendlingskommunerna i Stockholms län har få kommunala företag med begränsade uppdrag vilket som regel innebär en lägre skuldnivå.

Under 2018 hade Södermanlands län den högsta skuldökningen i landet med en ökning på 16 procent. Om regionerna exkluderas redovisar Hallands län tillsammans med Stockholms län den högsta låneskuldökningen med 14 pro-

cent, följt av Norrbottens län med en ökning på 12 procent.

Den genomsnittliga låneskulden minskade i två län, Blekinge och Kronoberg.

I Kronoberg minskade låneskulden för andra året i rad.

Låneskuld per kommun

Kommunkoncerner med högst låneskuld 2018 I Tabell 7 och 8 återfinns de kommunkoncerner som hade den högsta nominella låneskulden respektive den högsta låneskulden per invånare. Det bör påpekas att jämförelserna ger en ofullständig bild av de finansiella förutsättningarna i de enskilda kommunerna eftersom skuldnivåerna inte ställs i förhållande till den enskilda kommunens resultat eller tillgångar. En hög skuldsättning indikerar vanligtvis betydande tillgångsvärden i bland

Tabell 6: Låneskuld per län 2018 och förändring jämfört med 2017

	Låneskuld per invånare	Låneskuld per invånare (exkl. region)	Låneskuld i mnkr	Låneskuld i mnkr (exkl. region)	Förändring sedan 2017	Förändring sedan 2017 (exkl. region)
Örebro	91 134	87 083	27 545	26 321	7%	6%
Västerbotten	77 767	71 833	21 009	19 406	15%	9%
Östergötland	77 342	76 196	35 700	35 171	4%	4%
Uppsala	72 604	69 888	27 325	26 303	9%	8%
Södermanland	71 107	67 714	20 955	19 955	16%	11%
Västernorrland	70 449	70 449	17 292	17 292	7%	7%
Stockholm	66 725	45 055	156 411	105 615	13%	14%
Jämtland	65 499	63 403	8 533	8 260	1%	-1%
Dalarna	64 438	63 393	18 506	18 206	10%	10%
Riket	64 166	57 647	656 043	589 739	9%	8%
Västra Götaland	63 366	62 781	108 344	107 344	8%	7%
Blekinge	62 617	62 617	9 999	9 999	-5%	-5%
Kronoberg	62 331	62 111	12 459	12 415	-1%	-1%
Kalmar	61 980	61 980	15 165	15 165	2%	2%
Jönköping	58 522	58 522	21 116	21 116	6%	6%
Västmanland	58 098	56 804	15 915	15 560	4%	5%
Skåne	57 822	52 875	78 762	72 024	9%	7%
Värmland	52 823	47 778	14 869	13 449	3%	3%
Gävleborg	52 751	52 751	15 116	15 116	9%	9%
Norrbotten	51 861	51 861	12 991	12 991	12%	12%
Halland	49 487	49 487	16 299	16 299	14%	14%

Källa: Kommuninvest

annat fastigheter, bostäder och/eller energi-
produktion. I praktiken innebär det att den
kommun som har högst låneskuld per invå-
nare i ett län även kan vara den kommun som
har störst nettotillgångar per invånare och
starkast kassaflöde.

Även om den totala skuldnivån är intressant
i sig, så är i regel förändringen av skuldnivån
en mer intressant indikator på den ekonomiska
utvecklingen i en kommun. Kommuner som ökar
sin skuldsättning snabbt under ett antal år är
ofta inne i en period med förhöjda investerings-
nivåer, medan en längre period av konstant eller
sjunkande låneskuld indikerar en period av lägre
investeringsnivåer och finansiell konsolidering.

Stockholms låneskuld ökade med 25 procent
under 2018, vilket innebär att Stockholm nu
har en högre låneskuld än Göteborg, som under
de föregående åren haft den högsta låneskulden

i nominella termer. Lund, som också fanns
med på tabellen över kommuner med de hög-
sta investeringarna, har under 2018 ökat sin
låneskuld med 15 procent. Umeå är åter bland
de 10 kommunkoncerner med högst låneskuld,
medan både Helsingborg och Västerås inte
längre finns med i tabellen.

Linköping och Kumla amorterar på sina
låneskulder under 2018 men återfinns fortsatt
i tabellen över kommuner med högst låneskuld
per invånare. Även Berg amorterar på sin
låneskuld och återfinns till följd av detta inte
längre i tabellen. Mullsjö återfinns inte hel-
ler längre i tabellen trots att låneskulden ökat
med 3 procent. Hammarö har under 2018
ökat sin låneskuld med 26 procent och finns nu
med i tabellen. Strömstad uppvisar den högsta
låneskulden per invånare, efter att ha ökat sin
låneskuld med 18 procent under 2018.

Tabell 7: **Kommuner med högst låneskuld 2018**

	Låneskuld 2018 mdkr	Procentuell förändring 2018	Låneskuld 2017 mdkr (placering)	Låneskuld 2016 mdkr (placering)
1 Stockholm	48,2	25%	38,7 (2)	36,6 (2)
2 Göteborg	42,3	3%	41 (1)	38,7 (1)
3 Linköping	17,1	1%	16,9 (3)	16,5 (3)
4 Uppsala	16,4	6%	15,5 (4)	14,1 (4)
5 Örebro	15,8	8%	14,6 (5)	13,3 (5)
6 Malmö	12,7	1%	12,5 (6)	12 (6)
7 Norrköping	11,1	3%	10,9 (7)	9,4 (9)
8 Lund	10,1	15%	8,8 (12)	8,3 (13)
9 Jönköping	9,8	3%	9,5 (9)	9,5 (8)
10 Umeå	9,6	3%	9,4 (10)	8,7 (11)

Källa: Kommuninvest

Tabell 8: **Kommuner med högst låneskuld per invånare 2018**

	Låneskuld per invånare tkr 2018	Procentuell förändring 2018	Låneskuld per invånare tkr 2017 (placering)	Låneskuld per invånare tkr 2016 (placering)
1 Strömstad	112,4	18%	95,3 (5)	93,3 (5)
2 Trollhättan	110,2	9%	101,3 (3)	97,8 (3)
3 Linköping	106,3	-1%	106,8 (1)	106,2 (1)
4 Skellefteå	106,1	17%	90,9 (6)	82,5 (12)
5 Örebro	102,7	6%	97,1 (4)	90,8 (7)
6 Kumla	100,1	-3%	102,9 (2)	100,2 (2)
7 Nybro	92,7	7%	86,6 (10)	80,4 (18)
8 Gnesta	92,4	20%	77,1 (28)	76,6 (24)
9 Sundsvall	91,6	9%	84,3 (14)	82,1 (16)
10 Hammarö	90,9	26%	71,9 (41)	64,7 (53)

Källa: Kommuninvest

Kommunsektorns finansiering

Kommunsektorns samlade låneskuld ökade med 8,6 procent under 2018 och uppgick till 656 mdkr vid årets slut. Av dessa finansierades 54 (51) procent via Kommuninvest, 31 (32) procent lånades upp direkt på kapitalmarknaden och resterande 15 (17) procenten av finansieringen skedde via banker.

Kommuninvests genomsnittliga utlåningstillsväxt under åren 2015–2018 har varit 13 procent per år, vilket är mer än dubbelt så högt som sektorns skuldökningstakt under samma tidsperiod. Utplåning via egna marknadsprogram växer men i lägre takt än sektorns totala utlåning, vilket gör att marknadsandelen minskar med en procentenhet. Bankernas utlåning till kommunsektorn fortsatte att minska

under 2018 men i långsammare takt än tidigare år.

Tabell 10 visar att det finns stora skillnader i hur kommuner väljer att fördela sin utlåning mellan olika finansieringsalternativ. Kommun- och regionkoncerner med en låneskuld upp till 6 mdkr och som är medlemmar i Kommuninvest finansierar sig till 91 procent via Kommuninvest, vilket i praktiken innebär att en stor andel av landets kommuner har hela sin finansiering via Kommuninvest. Större kommunkoncerner som inte är medlemmar i Kommuninvest får 67 procent av sin finansiering direkt via kapitalmarknaden och den resterande finansieringen sker primärt via Europeiska och Nordiska investeringsbanken.

Tabell 9: Utplåning från olika finansieringsalternativ 2014–2018

Finansieringsalternativ		2014	2015	2016	2017	2018
Kommuninvest	Finansiering i mdkr	218	251	274	308	354
	Marknadsandel	42%	45%	48%	51%	54%
Marknadsprogram	Finansiering i mdkr	139	173	180	193	202
	Marknadsandel	27%	31%	31%	32%	31%
Banker	Finansiering i mdkr	156	132	123	103	100
	Marknadsandel	30%	24%	21%	17%	15%

Källa: Kommuninvest

Tabell 10: Finansiering utifrån låneskuldens storlek och medlemskap i Kommuninvest

	<6 mdkr i koncernlåneskuld	>6 mdkr i koncernlåneskuld
Medlem i Kommuninvest	<ul style="list-style-type: none"> • Antal kommuner och regioner: 271 • Låneskuld: 299 mdkr • Kommuninvest: 91% • Marknadsprogram: 1% • Banker: 8% 	<ul style="list-style-type: none"> • Antal kommuner och regioner: 17 • Låneskuld: 195 mdkr • Kommuninvest: 43% • Marknadsprogram: 46% • Banker: 11%
Inte medlem i Kommuninvest	<ul style="list-style-type: none"> • Antal kommuner och regioner: 15 • Låneskuld: 16 mdkr • Marknadsprogram 64% • Banker 36% 	<ul style="list-style-type: none"> • Antal kommuner och regioner: 7 • Låneskuld: 146 mdkr • Marknadsprogram 67% • Banker 33%

Källa: Kommuninvest

Utveckling i balans

Låneskulden ökar och prognoserna för kommande år visar på en fortsatt hög tillväxttakt. Detta är en följd av vikande resultat på grund av både kostnadsökningar, avtagande tillväxttakt i skatteunderlaget samt fortsatt höga investeringsbehov. Samtidigt som låneskulden ökar så byggs en betydande tillgångsmassa upp i kommuner, regioner och dess företag. För att analysera hur en ökad låneskuld förhåller sig till de investeringar som genomförs kan olika nyckeltal användas och ett av dessa är självfinansieringsgraden.

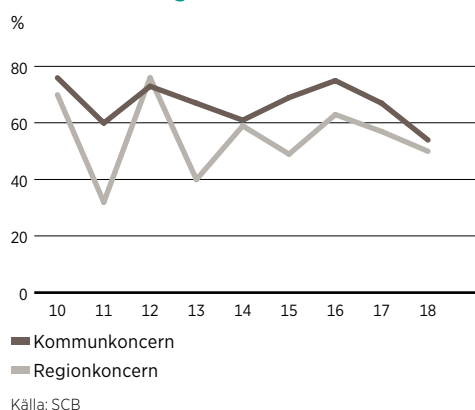
Självfinansieringsgraden kan beskrivas som den del av nettoinvesteringarna som kan finansieras via det internt genererade kassaflödet från den löpande verksamheten. Förenklat kan självfinansieringsgraden beräknas som den andel av investeringarna som finansieras via avskrivningar samt årets resultat.

Figur 11 visar utvecklingen av självfinansieringsgraden för region- respektive kommunkoncerner. Variationen är större för regionkoncernerna, vilket främst förklaras av att antalet regioner är färre och att individuella variationer får ett tydligare genomslag. Under 2018 finansierade kommunkoncernerna 54 procent av sina investeringar med internt tillförda medel, beräknat som summan av resultat och avskrivningar. För regionkoncernens del ligger självfinansieringsgraden på 50 procent, vilket är en minskning från 2017 då nivån var 57 procent.

Samtliga kommungrupper redovisar en negativ utveckling av självfinansieringsgraden under de två senaste åren. Nivån varierar mellan 43 och 62 procent, med den lägsta självfinansieringsgraden för "landsbygdskommuner med besöksnäring" och den högsta för "Pendlingskommun till mindre tätort".

Den negativa utvecklingen av självfinansieringsgraden 2017 berodde främst på ökade investeringsnivåer. Den negativa utvecklingen 2018 berodde på en kombination av ökade investeringsnivåer och avtagande resultat.

Figur 11: Självfinansieringsgrad för kommun- och regionkoncerner 2010-2018

Förutsättningarna för en oförändrad självfinansieringsgrad är att summan av årets resultat och avskrivningar ökar i samma takt som årets investeringar.

Självfinansieringsgraden mäter finansieringen av investeringar under ett givet år, men hur kommunens tillgångsmassa är fördelad mellan skulder och eget kapital mäts av soliditeten. Soliditeten är ett mått på långsiktig ekonomisk styrka. Vid beräkning av soliditet används bokförda värden, vilket för anläggningstillgångar utgörs av summan av historiska anskaffningsvärden med avdrag för ackumulerade avskrivningar. I regel är summan av anläggningstillgångarnas marknadsvärden väsentligt högre än summan av tillgångarnas bokförda värden och kan till och med vara högre än anskaffningsvärdet, vilket då innebär att soliditetsmättet inte ger en korrekt beskrivning av en kommuns ekonomiska styrka.

Mot bakgrund av vad som redovisats ovan är jämförelser av soliditeten mellan olika kommuner svåra att göra, då betydande övervärden kan finnas i en kommun men inte i

en annan, men soliditetsmättet kan ändå ge en indikation om hur den långsiktiga ekonomiska styrkan förändras i en kommun.

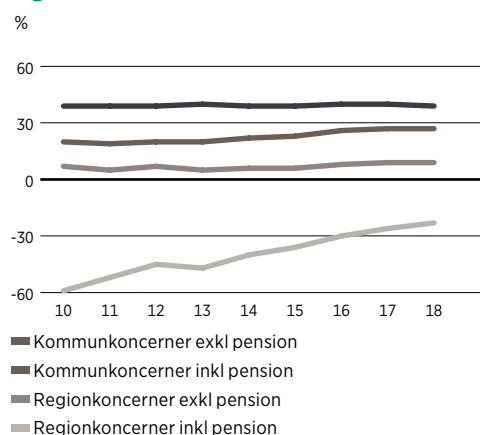
I Figur 12 framgår utvecklingen för kommun- respektive regionkoncernernas soliditet både inklusive och exklusive pensionsåtaganden. För kommunkoncernerna är soliditeten exklusive pensionsåtaganden 2018 på samma nivå som den var 2010, 39 procent. Inklusive pensionsåtaganden har soliditeten förbättrats från 20 procent till 27 procent under samma tidsperiod. Regionernas soliditet inklusive pensionsåtaganden har förbättrats kraftigt, men regionerna har fortfarande en negativ soliditet på aggregerad nivå.

Ytterligare en iakttagelse är att spridningen i soliditet mellan olika kommuner successivt har minskat, främst beroende på att soliditeten förbättrats i de kommuner som under periodens början haft en låg soliditet. Mellan de olika kommungrupperna är det främst ”Storstäder” som har en hög soliditet i förhållande till övriga grupper. Gruppen ”Landsbygdskommuner med besöksnäring” uppvisar den lägsta soliditeten. Under den senaste femårsperioden har 265 kommuner förbättrat sin soliditet inklusive samtliga pensionsåtaganden och av övriga 25 kommuner har 10 kommuner en oförändrad soliditet och 15 en försämrad soliditet. Studerar vi soliditeten exklusive pensioner är kartan lite annorlunda (se Figur 13) då 127 kommuner har en försämrad soliditet, 122 en förbättrad soliditet och övriga har en oförändrad soliditet.

För att bibehålla en oförändrad soliditetsnivå samtidigt som låneskulden ökar måste det egna kapitalet öka procentuellt sett lika mycket som tillgångssidan, vilket alltså varit fallet under tidsperioden.

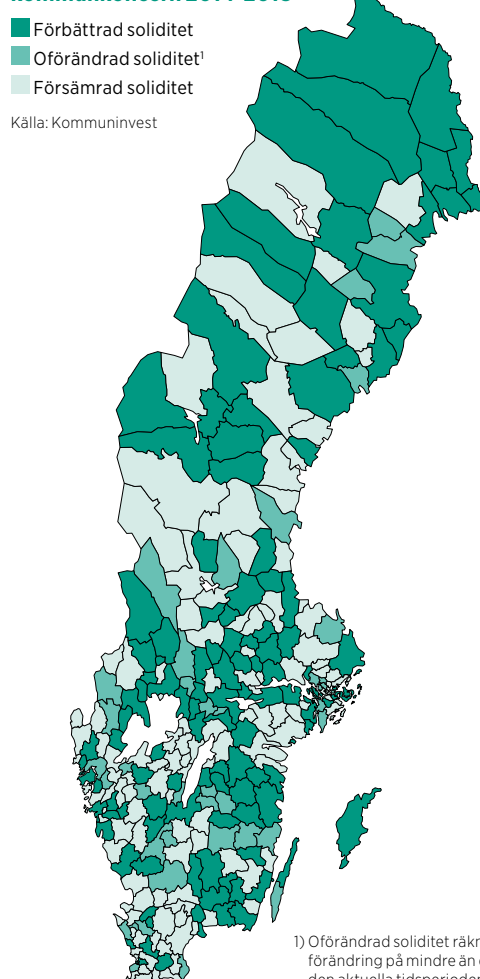
Ett nyckeltal som är vanligt i företagsvärlden är EBITDA, som är (Earnings before interest, taxes, depreciation and amortization) resultat före räntenetto, skatter, avskrivningar och amorteringar. Kvoten mellan EBITDA och

Figur 12: Soliditet för kommun- och regionkoncerner 2007-2018

Källa: SCB

Figur 13: Förändring av soliditet per kommunkoncern 2014-2018

Källa: Kommuninvest

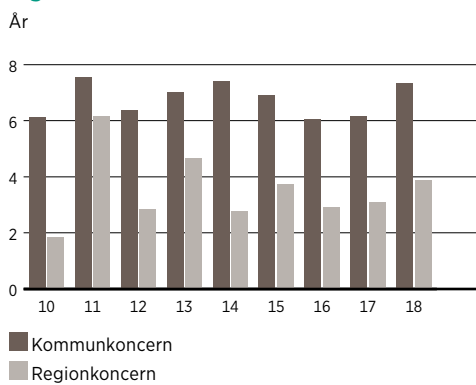
1) Oförändrad soliditet räknas i detta fall som en förändring på mindre än en procentenhet över den aktuella tidsperioden.

räntebärande skulder minus likvida medel kan uttryckas som ”hur många år det skulle ta att återbetala skulden, under förutsättning att nettoskuld och EBITDA är konstanta”. Ett liknande nyckeltal, något förenklat, kan tas fram genom att ta förhållandet mellan årets resultat plus avskrivningar och kommunkoncernens räntebärande skulder, detta utgör en mix av de båda nyckeltalen, soliditet – som tittar på balansräkningen och självfinansieringsgraden – som främst har en koppling till resultaträkningen.

Återbetalningstiden – om den mäts som låneskuldens storlek i förhållande till resultat och avskrivningar – har ökat för både regioner och kommuner under 2017 och 2018, vilket innebär en längre återbetalningstid.

Under 2018 har självfinansieringsgraden minskat, soliditeten inklusive samtliga pensionsåtaganden har ökat, exklusive pensionsåtaganden ser vi en minskning. Återbetalningstiden, beräknad enligt ovan, har ökat. Nyckeltalen tyder på en försämrad ekonomisk situation under 2018, jämfört med både 2017 och 2016. Både soliditeten och vårt mått på återbetalningstid ligger dock inom tidigare intervall. Den sjunkande självfinansieringsgraden ger indikationer på att kommuner och regioner har allt svårare att upprätthålla de resultatnivåer som erfordras för att klara den ökande investeringstakten. Vår bedömning är att sektorn klarar av en period med lägre självfinansieringsgrad och ökad låneskuld, så länge intäkterna är tillräckliga för att täcka driftskostnaderna.

Figur 14: Resultat och avskrivningar i förhållande till låneskuld i kommun- och regionkoncerner 2010–2018

Källa: Kommuninvest

Grön finansiering av kommunala investeringar

Fortsatt stort intresse för grön finansiering i kommunsektorn

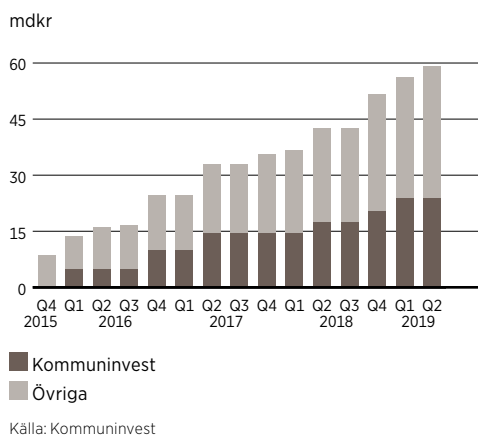
De senaste åren har intresset för grön finansiering ökat kraftigt och den svenska kommunsektorn har legat i framkant. Göteborg blev i oktober 2013 första kommun i världen att emittera en grön obligation och intresset från investerarna var stort. Året därpå emitterade Stockholms läns landsting (idag Region Stockholm), som första region, en grön obligation i syfte att finansiera omfattande investeringar i gröna utvecklingsprojekt. I slutet av 2015 introducerade Kommuninvest produkten Gröna lån och i mars 2016 emitterade bolaget den till det datumet största gröna obligationen från en nordisk aktör, motsvarande 5 mdkr.

Figur 15 visar att den utestående volymen gröna obligationer från kommunala aktörer har fortsatt växa till drygt 59 mdkr vid utgången av andra kvartalet 2019, vilket motsvarar cirka 9 procent av kommunsektorns totala låneskuld. Sammanlagt har 16 kommuner och kommunala företag identifierats i sammanställningen, se Tabell 11.

Högst andel grön finansiering i förhållande till låneskuld hade Region Västra Götaland och Region Värmland med 100 respektive 99 procent. Bland kommunerna hade Nacka och Älvkarleby högst andel grön finansiering, 50 respektive 49 procent, se Tabell 12.

Kommunsektorn investerade 183,7 mdkr under 2018 och de största investeringsområdena är verksamhets- och bostadsfastigheter, infrastruktur och energi. Investeringarnas omfattning och inriktning i kombination med finansieringsbehoven visar på möjligheten för den gröna finansieringens andel av den totala upplåningen att öka. Således kan kommunsektorn fortsätta att vara föregångare för grön omställning och finansiering.

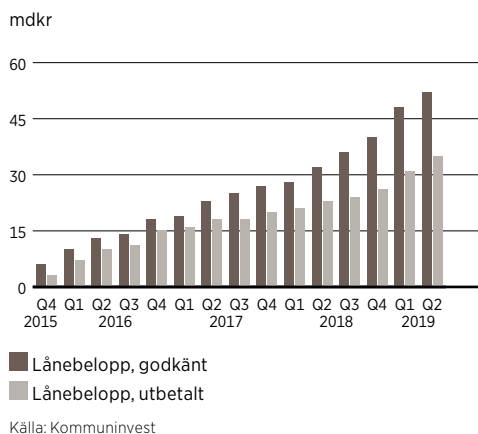
Figur 15: Utestående volym gröna obligationer från kommunsektorn

Kommuninvests Gröna lån

Genom Kommuninvests Gröna lån får även kommuner som inte är aktiva på kapitalmarknaden tillgång till grön finansiering. Kommuninvest hade vid utgången av andra kvartalet 2019 godkänt 284 gröna investeringsprojekt i 124 kommuner och regioner till en sammanlagd volym av 52,3 mdkr, varav 34,7 mdkr hade betalats ut. Det innebär att 9 procent av Kommuninvests lånestock utgörs av gröna lån.

Figur 16: Godkänd och utbetald volym av gröna lån från Kommuninvest¹⁾

¹⁾ Notera att Kommuninvests gröna utlåning konsekvent överstiger företagets upplåning. Det innebär att Kommuninvest kan garantera att upplåningen går till prövade och godkända gröna projekt.

Tabell 11: Gröna emittenter i kommunsektorn

Emittent	Utestående volym 2019-06-30, mnkr	Ändamål (Urval)
Förvaltaren (Sundbyberg)	557	Miljöklassad nyproduktion av bostäder och energieffektivisering
Göteborg	7 060	Biogasproduktion, vattenhantering, kväverening, energieffektivisering och hållbart byggande
Kommuninvest	23 893	284 gröna investeringsprojekt inom sju olika projektkategorier
Lund	1 350	Spårvagn, solcellsanläggning och miljöklassad nyproduktion av bostäder
Malmö	2 800	Hållbara transporter, energieffektiviseringar, klimatanpassningar och gröna byggnader
Nacka	500	Tunnelbana, cykelbanor, förnyelsebar energi och gröna byggnader
Norrköping	600	Hållbara transporter, energieffektivisering och miljöklassad nyproduktion av bostäder
Region Skåne	3 200	Vindkraft, lokaltåg och gröna byggnader
Region Stockholm	11 900	Hållbar kollektivtrafik, hållbara byggnader, avfallshantering och vattenhantering
Stångåstaden (Linköping)	1 075	Miljöklassad nyproduktion av bostäder och energieffektivisering
Uppsalahem (Uppsala)	500	Miljöklassad nyproduktion av bostäder och energieffektivisering
Vellinge	450	Hållbara transporter, energieffektiviseringar, klimatanpassningar och gröna byggnader
Västerås	750	Hållbara transporter, energieffektivisering och miljöklassad nyproduktion av bostäder
Västra Götalandsregionen	1 000	Regionens hus i Göteborg
Örebro	2 750	Vindkraftsproduktion, energieffektivisering och kväverening
Östersund	800	Vindkraftsproduktion, energieffektiva bostäder och infrastruktur för elbussar

Källa: Kommuninvest

Tabell 12: Kommuner och regioner med störst andel grön finansiering¹

Kommun/region	Grön finansiering, % av låneskuld, 2018	Ändamål (urval)
Västra Götalandsregionen	100%	Regionens hus i Göteborg
Region Värmland	99%	Grönt operationscentrum
Nacka	50%	Tunnelbana, cykelbanor, förnyelsebar energi och gröna byggnader
Älvkarleby	49%	Hållbart och energieffektivt vård- och omsorgsboende
Robertsfors	47%	Gröna bostäder
Skövde	47%	Gröna byggnader, avloppsreningsverk och bioeldat kraftvärmeverk
Skara	47%	Gröna byggnader
Sollefteå	35%	Vattenkraftverk
Lidköping	34%	Gröna byggnader och avloppsreningsverk
Region Skåne	33%	Vindkraft, lokaltåg och gröna byggnader

¹) Inkluderar gröna obligationer och gröna lån från Kommuninvest

Källa: Kommuninvest

Kommunsektorns skuldförvaltning

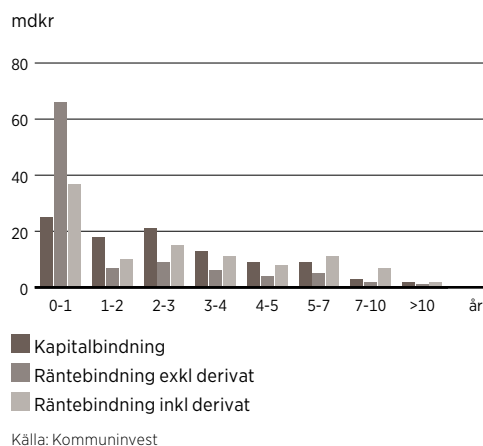
Uppgifterna i detta fördjupningsavsnitt bygger på Kommuninvests utlåning och de uppgifter som kommuner, kommunala företag och regioner hade registrerat i skuldförvaltningsverktyget K1 Finans per 2019-06-30. Underlaget bygger på uppgifter från 5 973 lån, certifikat och obligationer till ett sammanlagt belopp på 446 mdkr och 1 831 derivatkontrakt vars underliggande lånebelopp motsvarar 179 mdkr.

Den genomsnittliga kapitalbindningstiden har successivt ökat sedan första kvartalet 2017, men är fortfarande kort och uppgick vid utgången av det andra kvartalet 2019 till 2,85 år. Som framgår av *Figur 17* förfaller 25 procent av lånestocken inom ett år och ytterligare 18 procent inom två år. Det innebär att investeringar finansieras med upplåning som behöver förnyas ett flertal gånger under investerings ekonomiska livslängd.

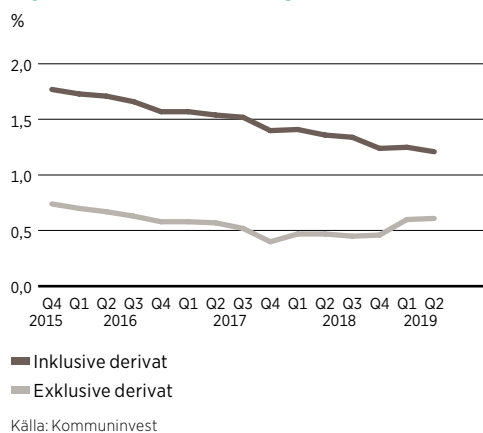
Av kommunsektorns upplåning var 55 procent kopplad till en rörlig räntebas, företrädesvis 3M Stibor. Många kommunala aktörer finansierar sina investeringar med lån som har såväl kort kapital- som räntebindning. Finansiella derivat används sedan av vissa aktörer för att förlänga räntebindningen, vilket får till följd att den genomsnittliga räntebindningen för sektorn som helhet överstiger kapitalbindningen på den underliggande finansieringen.

I och med att en stor del av kommunsektorns låneskuld omsätts varje år har den genomsnittliga räntenivån kontinuerligt sjunkit de senaste åren i takt med att marknadsräntorna legat kvar på historiskt låga nivåer. I slutet av 2015 var genomsnittsräntan 1,77 procent och vid utgången av det andra kvartalet 2019 hade räntan sjunkit till 1,21 procent, vilket är den lägsta nivån under den studerade tidsperioden. Varje tiondels procentenhet lägre genomsnittsränta innebär cirka 650 mnkr i lägre räntekostnader för kommunsektorn.

Figur 17: Kapital- och räntebindning inklusive och exklusive derivat, 2019-06-30

Figur 18: Kommunsektorns genomsnittsränta

SKL:s kommungruppsindelning

Här följer en beskrivning av SKL:s kommungruppsindelning 2017 som gäller från den 1 januari 2017. Det är en omarbetning av den tidigare kommungruppsindelningen från 2011.

Huvudgrupp	Kommungrupp	Kort definition	Antal
A. Storstäder och storstadsnära kommuner	A1. Storstäder	Minst 200 000 invånare i kommunens största tätort	3
	A2. Pendlingskommun nära storstad	Minst 40% utpendling till storstad eller storstadsnära kommun	43
B. Större städer och kommuner nära större stad	B3. Större stad	Minst 40 000 och mindre än 200 000 invånare i kommunens största tätort	21
	B4. Pendlingskommun nära större stad	Minst 40% utpendling till större stad	52
	B5. Lågpendlingskommun nära större stad	Mindre än 40 % utpendling till större stad	35
C. Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	C6. Mindre stad/tätort	Minst 15 000 och mindre än 40 000 invånare i kommunens största tätort	29
	C7. Pendlingskommun nära mindre stad/tätort	Minst 30% ut- eller inpendling till mindre ort	52
	C8. Landsbygdskommun	Mindre än 15 000 invånare i kommunens största tätort, lågt pendlingsmönster	40
	C9. Landsbygdskommun med besöksnäring	Landsbygdskommun med minst två kriterier för besöksnäring, dvs antal gästnätter, omsättning inom detaljhandel/hotell/restaurang i förhållande till invånarantalet.	15

Kommuninvest finansierar välfärd

Vi är ett kommunalt finanssamarbete som arbetar för effektiv och hållbar finansiering av bostäder, infrastruktur, skolor och sjukhus med mera. Tillsammans får vi bättre lånevillkor än var och en för sig. Sedan starten 1986 har samarbetet sparat miljardbelopp åt sina medlemmar i form av lägre räntor.

Den svenska kommunsektorn är stark, bland annat genom sin grundlagsskyddade beskattningsrätt. Detta faktum, tillsammans med medlemmarnas solidariska borgen, bidrar till att Kommuninvest får högsta kreditbetyg av både Moody's och Standard & Poor's.

277 kommuner och 12 regioner är idag medlemmar i detta frivilliga samarbete. Verksamheten ägs och styrs demokratiskt av medlemmarna som också delar på eventuellt ekonomiskt överskott. Kontoret finns i Örebro. Med cirka 470 miljarder kronor i balansomslutning är vi Sveriges sjätte största kreditinstitut.

KOMMUNINVEST

Svenska kommuner och landsting i samverkan

Postadress: Box 124, 701 42 Örebro. Besöksadress: Fenixhuset, Drottninggatan 2, Örebro.
Telefon: 010-470 87 00. Telefax: 019-12 11 98. E-post: fornamn.efternamn@kommuninvest.se
www.kommuninvest.se